

عنوان مقاله:

بررسی نیاز آبی و ضریب گیاهی گونه های درختی سازگار برای جنگل کاری و فضای سبز در منطقه ی خشک (مطالعه ی موردی: شهر رباط کریم)

محل انتشار:

نشریه آبیاری و زهکشی ایران، دوره 16، شماره 6 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

محمد عسگری - دانشجوی دکتری علوم زیستی جنگل، دانشکده منابع طبیعی دانشگاه تهران، کرج، ایران

محسن جوانمیری پور - دانش آموخته دکتری جنگل، دانشکده منابع طبیعی دانشگاه تهران، کرج، ایران

وحید اعتماد - دانشیار، گروه جنگلداری و اقتصاد جنگل، دانشکده منابع طبیعی دانشگاه تهران، کرج، ایران

عبدالمجید لیاقت - استاد، گروه آبیاری و آبادانی، پردیس کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران، کرج، ایران

خلاصه مقاله:

برنامه ریزی مصرف آب در بخش آبیاری در مناطق خشک و نیمه خشک بسیار حایز اهمیت است. هدف از عملیات آبیاری در این مناطق ایجاد شرایط مساعد رطوبتی برای گیاهان است. هدف از مطالعه ی حاضر بررسی نیاز آبی و ضریب گیاهی گونه های درختی سازگار و مورد استفاده برای جنگل کاری و فضای سبز شهری در منطقه ی خشک در شهر رباط کریم است. به منظور تعیین نیاز آبی گونه های دو ساله درختی زبان گنجشک، کاج تهران، آسمان دار، توت نرک، افرای سیاه و افاقیا، در بازه ی زمانی اول اردیبهشت الی ۳۰ آبان ماه سال ۱۳۹۷ به مدت زمان ۷ ماه، در شهر رباط کریم، پایش رطوبت خاک به صورت روزانه و در ساعت معین با استفاده از دستگاه Soil Moisture Meter در گلخانه انجام شد. بر اساس نتایج این پژوهش در میان شش گونه ی مورد بررسی، بیش ترین میزان تبخیرتقرق به ترتیب مربوط به گونه های توت نرک (۱۴۶ میلی متر)، زبان گنجشک (۱۴۲ میلی متر) و افرای سیاه (۲/۱۲۸ میلی متر) که هر سه در دهه ی اول تیر ماه است. کم ترین میزان تبخیرتقرق نیز به ترتیب مربوط به گونه های کاج تهران (۱/۱۰ میلی متر)، آسمان دار (۲۴/۱۱ میلی متر) و افاقیا (۱۶ میلی متر) که هر سه متعلق به دهه ی سوم آبان ماه است. همچنین روند تغییرات ضریب گیاهی در مرحله ی ابتدایی در حداقل مقدار قرار داشت. در دو مرحله ی رشد و توسعه و مرحله میانی، ضریب گیاهی همراه با برگ دهی کامل و توسعه ی ساقه و اندام های هوایی افزایش یافت. بیش ترین مقدار ضریب گیاهی برای گونه های مورد مطالعه به طور متوسط در ماه مهر اتفاق می افتد که حدوداً انتهای مرحله ی میانی است. سپس در مرحله نهایی با کاهش فعالیت فتوسنتزی، پیری و خزان برگ ها (آبان ماه)، مقدار ضریب گیاهی کاهش پیدا می کند. مقدار نیاز آبی جمعی گونه های مورد مطالعه نیز نشان می دهد که ترتیب نیاز آبی جمعی گونه های مورد مطالعه به ترتیب عبارت از: کاج تهران، افرای سیاه، افاقیا، آسمان دار، توت نرک و زبان گنجشک است.

کلمات کلیدی:

اقلیم خشک، تبخیرتقرق، جنگل کاری، رطوبت خاک، ضریب گیاهی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1633562>



